Plattform for administrasjon og distribusjon av digitale læremidler og læringsverktøy til Arendal kommune

Behovsbeskrivelse

Arendal kommune har behov for en felles løsning for administrasjon, distribusjon og tilgangsstyring av digitale læremidler i grunnskolen. Kommunen har over tid benyttet løsninger for dette formålet, og har opparbeidet seg erfaring med innkjøp, lisenshåndtering og tilgangsstyring.

Formålet er å etablere en løsning som gir bedre oversikt, mer effektiv administrasjon og en mer enhetlig praksis på tvers av skoler.

Kommunen legger til grunn at løsningen skal dekke grunnleggende funksjonalitet for denne typen plattform, herunder håndtering av digitale læremidler, lisensadministrasjon, tilgangsstyring og integrasjon mot sentrale løsninger i skolesektoren.

Forventninger til løsningen fremgår av dette dokumentet. Det må sees i sammenheng med Kravspesifikasjon.

Overordnet behov

Kommunen har behov for en løsning som dekker livsløpet for digitale læremidler, inkludert:

- Håndtering av anskaffelse og tildeling
- Lisensadministrasjon
- Tildeling og oppfølging av tilgang

Organiseringen og administrasjonen knyttet til lisenser er i dag i stor grad todelt. Skolekontoret i Arendal kommune har et overordnet ansvar for å etablere rammer rundt bruk av digitale læremidler, herunder åpning av tjenester i Feide, inngåelse av databehandleravtaler samt gjennomføring av ROS-analyser og personvernvurderinger (DPIA).

Selve innkjøp og forvaltning av lisenser ligger i hovedsak på den enkelte skole. Skolene har en relativt høy grad av autonomi, og står selv for innkjøp, prioritering og administrasjon av lisenser basert på lokale behov. Unntaket er enkelte sentralt finansierte løsninger, som lese- og skrivestøtte, hvor skolekontoret også har en rolle i innkjøpet.

På den enkelte skole er det typisk rektor, IKT-ansvarlig eller avdelingsleder som håndterer bestilling, fordeling og omfordeling av lisenser, samt følger opp bruken i praksis. Lærere bidrar ved å melde behov og gi innspill til hvilke digitale læremidler som er relevante i undervisningen.

Dagens organisering gir stor fleksibilitet lokalt, men innebærer samtidig begrenset samlet oversikt over lisensbruk, utnyttelse og kostnader på tvers av skolene. Det er heller ingen felles retningslinjer for hvilke lisenser som skal kjøpes inn eller hvordan de skal prioriteres, noe som kan gi ulik praksis mellom skolene.

Det er ønskelig med en løsning som legger til rette for mer effektiv administrasjon av lisenser, der skolekontoret får en samlet oversikt og styringsinformasjon på kommunenivå, samtidig som skolene har tilgang til egne detaljerte oversikter for lokal oppfølging.

Det er knyttet usikkerhet til fremtidig skolestruktur i Arendal kommune, samt endringer i nasjonale føringer knyttet til bruk av digitale verktøy i skolen. Arendal kommune er avhengig av et fleksibelt system for å håndteres disse usikkerhetene. Et system som har fleksibilitet knyttet til bruk av lisenser, det vil si antall lisenser og hvilke skoler som anvender dem, vil evalueres positivt.

Det er behov for at det på en enkel og effektiv måte kan hentes ut oversikt over hvilke personopplysninger som behandles om den enkelte elev i de digitale læringsverktøyene. Dette gjelder både ved jevnlige gjennomganger og ved konkrete forespørsler, for eksempel fra foresatte eller andre med rett til innsyn.

Det er videre behov for at løsningen legger til rette for at denne informasjonen kan tilgjengeliggjøres på en oppdatert og forståelig måte, slik at kommunen har god oversikt over databehandlingen knyttet til de enkelte verktøyene.

Det er også et behov for å effektivisere arbeidet med personvernvurderinger (DPIA). Det er en fordel at slike vurderinger i større grad er gjennomført i forkant, eller at det foreligger et godt grunnlag (helt eller delvis utfylt), slik at kommunen raskt kan gjøre egne vurderinger, kvalitetssikring og eventuelle tilpasninger før verktøy tas i bruk i skolene

Ulike roller

Tabellen gir en oversikt over de ulike grupperingene som er interessenter i løsningen:

Gruppering	Behov
Skolekontoret	Har det overordnede ansvaret for løsningen, inkludert anskaffelse, avtaleoppfølging og videreutvikling. Har en felles oversikt over lisensstatus, fordeling og gyldighet på kommunenivå. Følger opp bruk av lisenser, herunder utnyttelse og kostnadsutvikling på tvers av skolene. Legger til rette for kostnadsfordeling og prioriteringer basert på bruk og behov. Setter føringer for lisensforvaltning, tilgangsstyring og bruk av løsningen.
Skoleledelse / IKT- Koordinator	Er ansvarlig for forvaltning av lisenser på egen enhet. Har en skolespesifikk oversikt over lisensstatus, fordeling og gyldighet. Kan bestille, tildele og omfordele lisenser innenfor egen enhet. Følger opp bruk og lisensutnyttelse på skolen, og melder behov for justeringer. Sørger for at løsningen brukes i tråd med kommunens føringer.
Elever	Bruker løsningen i det daglige. Løsningen gir dem en oversikt over hvilke digitale læremidler de har tilgang til, samt direkte tilgang til disse.
Lærer	Tildeler og følger opp digitale læremidler til egne elever innenfor gitte rammer. Bruker løsningen som inngang til digitale læremidler i undervisningen. Kan melde behov for nye lisenser og gi uttrykk for faglige behov. Har oversikt over hvilke ressurser elevene har tilgang til.

Portefølje

I dag benyttes lisenser fra både nasjonale og internasjonale leverandører, og det er ønskelig å videreføre denne fleksibiliteten. Skolene velger i stor grad selv hvilke digitale verktøy de ønsker å ta i bruk og kjøpe lisenser til, uten sentral involvering i forkant. Kommunens involvering skjer først når det er behov for vurdering av personvern, databehandleravtaler og øvrige krav til etterlevelse. Det er viktig at skolene kan videreføre eksisterende verktøyportefølje og opprettholde undervisningsopplegg som allerede er etablert.

Flere av dagens lisenser administreres gjennom plattformen Pendel.no, som eies av Lære AS. Det forventes at lisenser videreføres i denne avtalens plattform.

Kommunen har i tillegg avtale på trykte læremidler. Det vektlegges derfor at leverandøren ivaretar god sammenheng mellom digitale og fysiske læremidler.

Effektiv og fleksibel lisenshåndtering

Effektiv lisenshåndtering er viktig for kommune, da det er god økonomi i å til enhver tid ha riktig sett med lisenser, fordelt på aktive bruker. Effektivitet, fleksibilitet og mulighet for skalering ansees som viktig for kommunen og løsninger som bygger opp under dette vil evalueres positivt.

En sammenheng mellom bruk og lisensutnyttelse gir kommunen et godt grunnlag for prioriteringer, budsjettarbeid og justeringer i lisensporteføljen. Formålet er å gi økt kontroll på ressursbruk og støtte mer treffsikre beslutninger.

Systemlanskapet

Nedenfor vises et bilde av systemlandskapet knytte til løsningen som etterspørres. Nødvendig data vil flyte mellom relevante systemer, herunder identitets- og tilgangsstyringsløsninger, skoleadministrative systemer og øvrige relevante løsninger. Aktive brukere kommer fra kommunens kildesystemer, herunder skoleadministrativt system (SAS) og identitetsløsninger. Organisasjonsstruktur og brukerdata fra kildesystemene skal reflekteres i løsningen uten unødvendig manuell oppfølging og brukertilganger skal til enhver tid være korrekte og oppdaterte.

Kommunens systemlandskap er forenklet illustrert i figuren nedenfor. Figuren viser samspillet mellom brukere, autentisering, skoleadministrativt system, plattform for digitale læremidler og øvrige systemer. Det tas forbehold om endringer i systemlandskapet i avtaleperioden.

Det er ikke ønskelig med omfattende tilpasninger eller særskilt utviklingsarbeid fra oppdragsgiver for at løsningen skal kunne inngå i dette systemlandskapet.

DAGENS SYSTEMLANDSKAP

Plattform for digitale læremidler

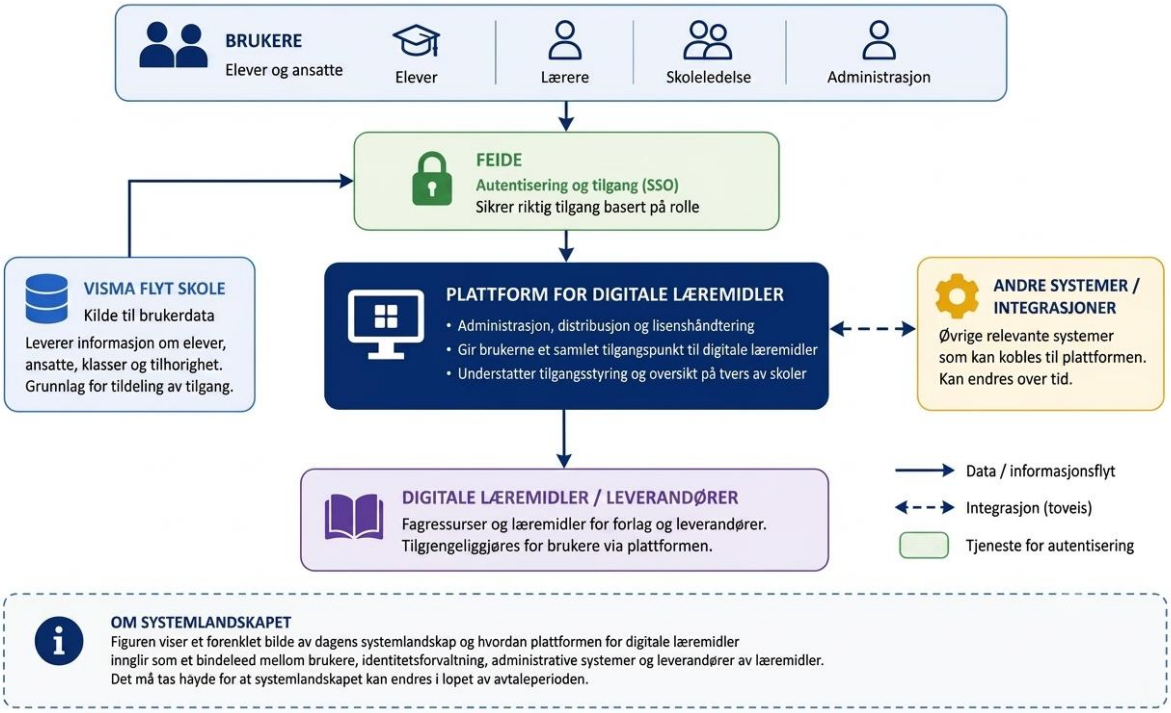

OM SYSTEMLANDSKAPET

Figuren viser et forenklet bilde av dagens systemlandskap og hvordan plattformen for digitale læremidler innglir som et bindeleed mellom brukere, identitetsforvaltning, administrative systemer og leverandører av læremidler. Det må tas høyde for at systemlandskapet kan endres i lopet av avtaleperioden.